

**stichting
speciaal
onderwijs &
expertisecentra**

PROTOCOL SCHORSING EN VERWIJDERING LEERLING

Vastgesteld Directeurenberaad
d.d. 21 maart 2023

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
1. BELEID T.A.V. PEDAGOGISCHE MAATREGELEN, SCHORSING EN VERWIJDERING	2
2. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN	4
3. STAPPEN.....	4
BIJLAGEN: VOORBEELDBRIEVEN AAN DE OUDERS INZAKE (VOORNEMEN TOT) SCHORSING EN VERWIJDERING	5

INLEIDING

Onderwijs wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school, al haar medewerkers, leerlingen en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden, is het belangrijk dat medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben. Zowel SSOE als de scholen hebben gedragsregels opgesteld, die de basis vormen voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. Leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers worden geacht zich op het hele schoolterrein aan deze gedragsregels te houden, zich er verantwoordelijk voor te voelen en elkaar erop aan te spreken.

Wanneer leerlingen en/of ouders zich niet aan de gedragsregels van de school en van SSOE houden, kunnen er verschillende maatregelen getroffen worden. Dit protocol treedt in werking als er sprake is van een ernstig incident veroorzaakt door een leerling/de gedragsregels herhaaldelijk of in een ernstige mate zijn overtreden. Een belangrijk criterium hierbij is of de veiligheid van betrokkenen, medewerkers en/of andere leerlingen in het gedrang is. Daarnaast kan het niet aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling kunnen voldoen een grond voor verwijdering zijn.

1. BELEID T.A.V. PEDAGOGISCHE MAATREGELEN, SCHORSING EN VERWIJDERING

1.1 ALGEMENE MAATREGELEN

- Gedragsregels (van SSOE en van de school) en het beleid ten aanzien van schorsing/verwijdering staan in de schoolgids en op de website van SSOE.
- Alle scholen hanteren een preventieve aanpak om incidenten en grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.
- SSOE mandateert de directie van de scholen om uitvoering te geven aan het geformuleerde beleid (zie Managementstatuut SSOE). Door deze mandatering is het bij de verwijdering niet noodzakelijk dat het bevoegd gezag alsnog gehoord wordt. Het bevoegd gezag hoeft dan pas in actie te komen als ouders tegen de verwijdering in beroep gaan.
- De directie heeft meldingsplicht bij het bevoegd gezag indien zij voornemens is een leerling te (gaan) schorsen of verwijderen.
- De school zorgt voor een goede dossiervorming: afspraken, correspondentie, de stappen die gezet zijn en de zorgvuldige afweging die gemaakt is, worden vastgelegd, zodat onduidelijkheden kunnen worden voorkomen. Dossiervorming draagt tevens bij aan een concrete afhandeling van eventuele problemen, bijvoorbeeld wanneer het komt tot een beroepszaak.
- In de bijlagen staat een aantal voorbeeldbrieven voor de communicatie naar ouders.

1.2 BELEID T.A.V. GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

A. OPVOEDKUNDIGE MAATREGELEN

Deze maatregelen worden ingezet indien er sprake is van licht grensoverschrijdend gedrag en/of in het kader van het Protocol achtervang (in ontwikkeling). De maatregelen raken niet de rechtspositie van de leerling, ze kunnen worden opgelegd door de leerkracht, een lid van het zorgteam en/of de teamleider en het incident wordt in het leerlingdossier opgenomen.

- Pedagogisch contract
- Time-out (tijdelijk uit de klas om de rust in de klas te herstellen en/of om de leerling tot rust te laten komen). NB. Bij een time-out van een dag of langer, is er juridisch sprake van een schorsing.
- Waarschuwing aan leerling en/of ouders
- Inschakeling derden, zoals hulpverlening, mediation
- Pleinverbod ouders

B. SCHORSING

Hiervan is sprake wanneer de leerling tijdelijk het recht op deelname aan onderwijs wordt ontzegd. De duur van de schorsing zal in verhouding moeten staan tot de aard en ernst van de overtreding.

- De directeur van de betreffende school schorst een leerling en stelt het bevoegd gezag van (het voornemen tot) de schorsing in kennis.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten, worden de betrokken ouders/verzorgers onmiddellijk door de directeur of de teamleider van de school gemotiveerd op de hoogte gesteld van het incident en de genomen maatregel. Als de ouders/verzorgers niet te bereiken zijn, is het verwijderen uit de klas en opvang elders een oplossing.
- Het formele schorsingsbesluit wordt toegezonden aan de ouders/verzorgers danwel, indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, aan de leerling. In het besluit moet de directeur de redenen van schorsing, de ingangsdatum van de schorsing en de duur van de schorsing aangeven. Zie hiervoor de voorbeeldbrief in de bijlage.
- Als ouders het niet eens zijn met de maatregel, kunnen ouders naar de civiele rechter stappen. Het is ook mogelijk dat ouders een klacht indienen over de schorsing.
- Als een school een leerling langer dan 1 dag schorst, dan moet een school dat bij de Onderwijsinspectie melden, met opgaaf van redenen. De periode van schorsing mag maximaal 1 week zijn (Wet op het Primair Onderwijs, artikel 40c).
- De ouders/verzorgers worden zo spoedig mogelijk uitgenodigd voor een gesprek aangaande de maatregel. Bij het gesprek zijn in ieder geval de groepsleerkracht en de directeur en/of teamleider van de school aanwezig.
- Van het incident, de schorsingsmaatregel en het gesprek met de ouders/verzorgers wordt door de directeur een schriftelijk verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor akkoord of gezien getekend en in het leerlingendossier opgeborgen.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. Bij schorsing blijft de onderwijskundige relatie met de leerling intact. Dit betekent dat de school maatregelen dient te nemen om te voorkomen dat de geschorste leerling een onderwijsachterstand oploopt gedurende de periode van schorsing.
- De ouders/verzorgers en de leerling dienen te zijn gewaarschuwd, dat bij eerstvolgende herhaling van het wangedrag tot verwijdering zal worden overgegaan.

C. VERWIJDERING

Hiervan is sprake wanneer de directeur besluit een leerling de verdere toegang tot de school te ontzeggen. Of een leerling van een school mag worden verwijderd, moet per geval worden beoordeeld. De betreffende bepalingen uit de Wet op de expertisecentra zijn hierbij van toepassing (artikel 40 Wec). Er zijn twee gronden om een leerling te verwijderen van school: de school kan niet aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling voldoen of er is sprake van ernstig wangedrag van een leerling of ouders.

- Ernstig wangedrag: verwijdering kan worden toegepast als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid of bij herhaaldelijke optreden van minder ernstige aangelegenheden.
- Wanneer er niet tegemoet gekomen kan worden aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling, wordt er door school gezocht naar een passend alternatief. Als ouders dit alternatief afwijzen, worden leerplicht en Samenwerkingsverband hiervan op de hoogte gebracht.

- Wanneer een leerling vanuit het SO wil doorstromen naar het VSO, maar het VSO geeft aan niet aan de ondersteuningsbehoefte te kunnen voldoen, kan er een alternatief worden geboden. Wanneer ouders niet instemmen met dit alternatief, dient er een verwijderingsprocedure in gang te worden gezet (Geschillencommissie d.d. 03-08-2022). Zowel de leerplicht als het Samenwerkingsverband dienen hierover geïnformeerd te worden.

2. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

- Verwijdering van een leerling is een maatregel, die de directeur van de school slechts in het uiterste geval en dan nog pas na een uiterst zorgvuldige afweging mag nemen.
- Uitgangspunt vanuit SSOE bij een advies dat niet door ouders wordt opgevolgd, of bij een verschil van inzicht, is om er in gesprek met ouders uit te komen. Inzet van mediation is hierbij ook een optie.
- Indien de situatie zich in uitzonderlijke gevallen voordoet dat een directeur per direct een beslissing tot verwijdering maakt, dienen onderstaande stappen alsnog daarna uitgevoerd te worden en dient de bestuurder alsnog zo spoedig mogelijk te worden geïnformeerd.
- In bijzondere gevallen ligt er een discretionaire bevoegdheid bij de bestuurder van SSOE.
- Bij ernstige wetsovertredingen zal aangifte bij de politie worden gedaan.

3. STAPPEN

- Voorgescreven is dat er eerst wordt besloten tot een voornemen tot verwijdering en dat daarna een besluit tot verwijdering wordt genomen. De ouders/verzorgers worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek waarin wordt gesproken over het voornemen van de school om over te gaan tot verwijdering (zie bijlage voor voorbeeldbrief). Tijdens dit gesprek wordt de verdere procedure beschreven. Het gesprek dient om van de ouders/verzorgers te vernemen wat zij van de voorgenomen verwijdering vinden. Dit gesprek, voordat over wordt gegaan tot een besluit, is niet verplicht maar draagt wel bij aan de zorgvuldigheid van het besluitvormingsproces.
- Voordat er een beslissing wordt genomen, dient de directeur van de school de bestuurder van SSOE van het voorgenomen besluit in kennis te stellen. Vervolgens worden de betrokken leerkrachten en de ouders/verzorgers gehoord. Hierna wordt een definitief besluit genomen.
- Voor een school voor bijzonder onderwijs geldt het volgende: Voordat de directeur van een bijzondere school op grond van artikel 40, eerste lid en zesde lid Wec, beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het zesde lid van dat artikel. De directeur beslist niet eerder op de bezwaren dan:
  - o na overleg met de Inspectie voor het onderwijs en desgewenst met andere deskundigen,
  - o nadat de ouders kennis hebben kunnen nemen van de op de beslissing betrekking hebbende adviezen of rapporten, en
  - o de ouders opnieuw zijn gehoord.
- De leerling mag niet van school verwijderd worden voordat de directeur van de school een andere school bereid heeft gevonden om de leerling toe te laten en hierover constructief overleg heeft gevoerd met de betrokken ouders/verzorgers. Indien de directeur geen andere school kan vinden, kan de directeur de leerling niet verwijderen.

BIJLAGEN: VOORBEELDBRIEVEN AAN DE OUDERS INZAKE (VOORNEMEN TOT) SCHORSING EN VERWIJDERING

BRIEF AAN OUDERS INZAKE SCHORSING

Indien een leerling geschorst wordt, moeten de ouders/verzorgers van de leerling schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld worden. Hiervoor kan deze voorbeeldbrief gebruikt worden. De brief wordt aangetekend verstuurd.

Aan de ouders/verzorgers van .....

Plaats, datum

Geachte .....,

In navolging op het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op .... en na overleg met de groepsleerkracht dhr./mevr. .... delen wij u hierbij mede dat uw zoon/dochter ..... met ingang van .... tot uiterlijk..... is geschorst. Gedurende deze schorsing ontzeggen wij ..... de toegang tot de school.

De reden(en) die ten grondslag ligt/liggen aan deze schorsing is/zijn ....

Om de voortgang van het onderwijsleerproces niet te belemmeren, hebben wij de volgende maatregelen genomen (hier de daarvoor te nemen maatregelen, zoals huiswerkopdrachten/toegang tot school voor onderzoeken vermelden).

Graag nodigen wij u uit voor een gesprek op ..... om ..... te ..... om de redenen voor deze schorsing nader aan u toe te lichten en afspraken te maken om verdere incidenten in de toekomst te voorkomen.

Hoogachtend, namens het bestuur van SSOE,
(naam directeur + functie + naam school)

In afschrift aan:

Bestuurder SSOE
Leerplichtambtenaar
Onderwijsinspectie

BRIEF AAN OUDERS OVER VOORNEMEN VERWIJDERING IN HET GEVAL VAN ERNSTIG WANGEDRAG

Indien de school het voornemen heeft een leerling te verwijderen, moeten de ouders/verzorgers van de leerling schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld worden. Hiervoor kan deze voorbeeldbrief gebruikt worden.

Alvorens over te gaan tot het definitieve besluit tot verwijdering, dient de betrokken groepsleerkracht, andere betrokkenen vanuit het team en de Inspectie van het Onderwijs geraadpleegd te zijn.

De brief wordt aangetekend verstuurd.

Aan de ouders/verzorgers van.....

Plaats, datum

Geachte ouders/verzorgers,

In navolging op het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op ... en na overleg met de groepsleerkracht dhr./mw. .... en met de Inspectie Onderwijs, delen wij u hierbij mede dat wij voornemens zijn uw zoon/dochter.....met ingang van .....(rekening houdend met 8 weken termijn) op grond van artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs/Wet op de Expertisecentra te verwijderen van school.

In de komende acht weken zullen wij uitvoering geven aan de verplichting zoals opgenomen in artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs/Wet op de Expertisecentra, inhoudende dat wij op zoek zullen gaan naar een andere school die bereid is uw zoon/dochter toe te laten.

Voorafgaande aan deze definitieve verwijdering zullen wij uw zoon/dochter met onmiddellijke ingang/met ingang van..... tijdelijk verwijderen. Tijdens deze tijdelijke verwijdering ontzeggen wij uw zoon/dochter de toegang tot de school.

De reden(-en) die ten grondslag liggen aan deze verwijdering zijn:.....

Wij nodigen u graag uit voor een gesprek over dit voornemen. In dit gesprek heeft u de gelegenheid uw standpunt naar voren te brengen. Van dit gesprek ontvangt u een verslag, waarna wij een definitief besluit zullen nemen inzake de verwijdering.

Ons voorstel is om het gesprek plaats te laten vinden op ... (datum) om ... (tijdstip) te ... (locatie en plaats).

Graag vernemen wij op korte termijn (mag ook een aantal dagen aan gekoppeld worden) of u op deze datum beschikbaar bent.

Hoogachtend, namens het bestuur van SSOE,
(naam directeur + functie + naam school)

In afschrift aan:

Bestuurder SSOE

Leerplichtambtenaar

Onderwijsinspectie

BRIEF AAN OUDERS OVER VOORNEMEN VERWIJDERING IN HET GEVAL VAN NIET KUNNEN VOLDOEN AAN DE ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE VAN DE LEERLING

Indien de school het voornemen heeft een leerling te verwijderen, moeten de ouders/verzorgers van de leerling schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld worden. Hiervoor kan deze voorbeeldbrief gebruikt worden. Alvorens over te gaan tot het definitieve besluit tot verwijdering, dienen de betrokken groepsleerkracht en andere betrokkenen vanuit het team en de Inspectie van het Onderwijs geraadpleegd te zijn.

De brief wordt aangetekend verstuurd.

Aan de ouders/verzorgers van.....

Plaats, datum

Geachte .....

Bij deze berichten wij u dat wij het voornemen hebben uw zoon/dochter..... van onze school (naam + plaatsnaam) te verwijderen.

De reden(en) hiervoor is/zijn gelegen in het feit dat wij de ondersteuningsbehoefte niet (meer) kunnen bieden aan ... (naam leerling). (Dit dient onderbouwd te worden aan de hand van het schoolondersteuningsprofiel en de ondersteuningsbehoefte van de leerling/ OPP).

Op grond van ... (feiten, omstandigheden, onderzoeksrapporten, verslagen van vergaderingen van het team, het schoolondersteuningsprofiel, de ondersteuningsbehoefte van de leerling en anderszins) zijn wij tot de conclusie gekomen dat ..... (naam kind) extra ondersteuning nodig heeft in de vorm van .... (leg uit). Onze school is niet in staat om aan.... (naam leerling) de bovengenoemde vereiste ondersteuning te bieden, omdat.....

Wij nodigen u graag uit voor een gesprek over dit voornemen. In dit gesprek heeft u de gelegenheid uw standpunt naar voren te brengen. Van dit gesprek ontvangt u een verslag, waarna wij een definitief besluit zullen nemen inzake de verwijdering.

Ons voorstel is om het gesprek plaats te laten vinden op ... (datum) om ... (tijdstip) te ... (locatie). Graag vernemen wij op korte termijn (mag ook een aantal dagen aan gekoppeld worden) of u op deze datum beschikbaar bent.

Hoogachtend, namens het bestuur van SSOE,
(naam directeur + functie + naam school)

In afschrift aan:

Bestuurder SSOE

Leerplichtambtenaar

Onderwijsinspectie

BRIEF AAN OUDERS OVER DEFINITIEVE VERWIJDERING

Indien school, na het horen van ouders/verzorgers over het voornemen tot verwijdering, overgaat tot het definitief verwijderen van de leerling, moeten ouders/verzorgers van de leerling hierover schriftelijk geïnformeerd worden. Hiervoor kan deze voorbeeldbrief gebruikt worden. Deze brief wordt aangetekend verstuurd.

Aan de ouders/verzorgers van.....

Plaats, datum

Geachte ouders/verzorgers,

Bij brief van ..... (datum) hebben wij u op de hoogte gesteld van ons voornemen .... (naam kind) van onze school te verwijderen. Op .... (datum) heeft ..... (locatie) hierover een gesprek tussen u en ..... (aanwezigen namens het bevoegd gezag) plaatsgehad, waarin u in de gelegenheid bent gesteld uw standpunt ten aanzien van ons voornemen naar voren te brengen. Hierbij berichten wij u dat dit gesprek ons geen aanleiding gegeven heeft van ons voornemen af te zien, zodat wij definitief hebben besloten ..... (naam kind) van onze school te verwijderen.

De redenen die ten grondslag liggen aan de definitieve verwijdering, zijn de volgende: (Hierbij ook ingaan op hetgeen de ouders tijdens het gesprek naar voren hebben gebracht). Alvorens over te gaan tot het definitieve besluit tot verwijdering, hebben wij de betrokken groepsleerkracht, het team en de Inspectie van het Onderwijs geraadpleegd. Deze hebben ons geen nieuwe feiten of omstandigheden kunnen meedelen op grond waarvan wij ons ingenomen standpunt dienen te wijzigen.

Overeenkomstig artikel 40 lid 11 Wet op het primair onderwijs hebben wij een andere school gevonden die bereid is uw (dochter/zoon + naam) toe te laten. (Ingaan op welke school dit betreft) Op grond van het hiervoor gemelde, bericht de directeur van .... (naam school) u hierbij tot daadwerkelijke verwijdering over te gaan van uw zoon/ dochter .....(naam) en aldus vanaf heden de toegang tot de school te zullen weigeren.

Tegen dit besluit kunt u op grond van artikel 63 lid 3 van de Wet op het Primair Onderwijs artikel 61 lid 3 van de Wet op de Expertisecentra binnen zes weken na ontvangst van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. U kunt dit bezwaar richten aan de bestuurder van SSOE (bevoegd gezag):

Stichting Speciaal Onderwijs & Expertisecentra

t.a.v. de heer H. de Vries, bestuurder

Venetiëstraat 43

5632 RM EINDHOVEN

tel.nr.: 040-214 01 01

e-mail: secretariaat@ssoe.nl

Voor de regels waaraan uw bezwaar moet voldoen, verwijs ik u naar

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/schorsen-en-verwijderen/basisonderwijs-schorsen-en-verwijderen/bezwaar-maken-tegen-verwijdering>

Alvorens de bestuurder een besluit neemt aangaande uw bezwaar zult u worden gehoord. De bestuurder beslist binnen 4 weken na ontvangst van uw bezwaren.

Hoogachtend, Namens het bestuur van SSOE,
(naam directeur + functie + naam school)

In afschrift aan:
Bestuurder SSOE
Leerplichtambtenaar
Onderwijsinspectie